

VOL VIURE EN
#CATALUNYALLIBERTAT

L'OPINIÓ DELS EXPERTS

Jordi Angusto i David Ros

Jordi Angusto ha estat professor de teoria econòmica a la UAB i director general del Parc Aeroespacial de Catalunya; cap d'anàlisi socioeconòmica a la Fundació Catalunya Europa, presideix el grup de treball en innovació del Col·legi d'Economistes. David Ros és economista, inventor d'administració local; ha estat professor de pressupostos i comptabilitat pública en diferents màsters, és membre de la Comissió d'Economia Catalana del Col·legi d'Economistes

Tota despesa pública té el seu origen en algun actiu, com ara una carretera ■ ORIOL DURAN / ARXIU

Independència i repartiment d'actius i passius

La independència de Catalunya en termes econòmics suposa la negociació i traspàs a la república de Catalunya dels drets i obligacions econòmiques que, sent avui de titularitat de l'estat predecessor, corresponen a l'estat successor sobre la base dels principis de dret internacional. Drets i obligacions presents i futures, com ara la total recaptació impositiva i de cotitzacions socials, entre els drets, i el pagament de pensions i subsidis, entre les obligacions; i drets i obligacions d'origen pretèrit, com ho són els actius de l'Estat a Catalunya i la part dels passius de l'Estat que caldrà assumir en correspondència.

Notem que diem negociació, en el sentit que ha de ser quelcom a fer un cop reconeguda la nostra in-

dependència. En l'interim, ni l'Estat pot deixar de fer front a les seves obligacions, com ara pagar les pensions, ni Catalunya pot assumir-les sense negociació o sense que hi hagi un incompliment de l'estat predecessor. Drets i obligacions van necessàriament agafats de la mà. I en aquesta negociació econòmica els organismes internacionals no podran argüir que és un assumpte intern, atès que bona part del deute espanyol està en mans de residents forans i ben segur que voldran tenir garantit el seu retorn.

En aquest sentit, i pel que fa al repartiment d'actius i passius, la jurisprudència internacional que impera ve determinada per la Convenció de Viena sobre la successió d'estats en matèria de béns, arxius

i deutes d'estat (1983), malgrat que no ratificat pel govern espanyol. Un conveni que en essència ve a dir que una secessió no ha de suposar que uns en resultin guanyadors i uns altres perdedors. No vament l'equilibri entre drets i obligacions, amb una restricció afegida pel mateix conveni: cada part haurà de retenir els actius ubicats al seu territori. Una restricció en part contradictòria amb l'equilibri anterior quan la distribució d'actius sobre el territori no és homogènia, com passa a Espanya, i que només es pot resoldre si Catalunya assumeix el deute (els passius) en funció dels béns d'estat que es queda (actius).

Això descarta càlculs que de vegades s'han fet prenent el PIB (19%) o la població (16%). Si els

actius estan per sota, com és el cas a Catalunya, on hi ha l'11% dels actius de l'Estat espanyol, això suposaria un desequilibri injust, de la mateixa manera que ho seria si estiguessin per sobre. No obli-

La Generalitat s'ha vist obligada a incórrer en dèficit i a generar deute, a causa del finançament

dem que la manca relativa d'estoc de capital públic a Catalunya ha fet necessari complementar-la amb capital privat, com veiem amb les autopistes de peatge o els centres educatius i sanitaris concertats.

Cert que no tot el deute de l'Es-

tat espanyol l'ha originat la inversió en actius de qualsevol mena, ja siguin carreteres o escoles, sinó que la major part té origen en una despesa corrent superior als ingressos. Però d'una banda, tota despesa pública té origen en algun actiu: escola, centre sanitari, comissaria, carretera...; d'altra banda, i no per casualitat, el percentatge de despesa de l'Estat a Catalunya s'acosta molt i molt al percentatge d'actius (un 12%); i per acabar-ho de reblar, la Generalitat de Catalunya ja s'ha vist obligada a incórrer en dèficit i a generar deute, a causa del model de finançament autonòmic i el dèficit fiscal que pateix Catalunya.

De tota manera, el fet que el deute de l'Estat espanyol (els passius) sigui molt superior als seus actius (edificis estatals, material mòbil...), un bilió contra uns 700.000 milions, fa que el "negoci" de repartir actius i passius sigui en qualsevol cas ruïnós.

També si repartim els deutes (passius) en funció dels actius estatals (edificis, trens...), estaríem parlant que a Catalunya li correspondrien 56.000 milions en actius a canvi d'uns 80.000 milions de deute un cop descomptat, al bilió de deute actual de l'Estat, els actius que no són a cap territori i que en qualsevol moment es podrien utilitzar per minorar el deute -estem parlant de crèdits de l'Estat de qualsevol mena davant tercers o de reserves líquides al Banc d'Espanya, a l'FMI i altres.

En minorar els actius i els passius en igual proporció, el balanç patrimonial de l'Estat espanyol romandria sense canvis. Pel que fa a Catalunya, també; si bé aflorant un deute que a hores d'ara ja paguem encara que no l'anotem. De fet en paguem de més, puix que ho fem segons la nostra contribució impositiva, més propera al PIB que generem i d'aquí el dèficit fiscal que deixarem de patir.

Per això creiem que assumir deute per sobre del percentatge d'actius només tindria sentit econòmic si llavors parléssim d'afegir més actius; per exemple, patrimoni cultural català que avui dia s'exhibeix a Madrid.

Què preguntaries als experts?

Si tens alguna pregunta per plantejar als experts en economia, els la pots fer arribar a través de www.elpuntavui.cat. A l'edició digital d'El Punt Avui trobaràs un formulari per adreçar-los les preguntes, i també les respostes.

I DEMÀ Núria Bosch

El pressupost en una Catalunya independent

